

Zopár typografických tipov (2.)

V minulom čísle sme upozornili na niektoré základné typografické chyby,

s ktorými sa možno často stretnúť v rôznych dokumentoch a prezentáciách. Tentoraz si vezmeme na

mušku grafické chyby, ktoré sú tiež veľmi rozšírené a bijú do očí ešte viac ako prehrešky v typografii. Horný rámik má slúžiť ako odstrašujúci príklad, dolný ako „vzor“.

Aj na malý priestor sa zmestí množstvo grafických chýb

Podobne ako táto ukážka vyzerajú stránky mnohých školských časopisov či powerpointové prezentácie. Je zrejme, že ide o dielo človeka netušiaceho nič o zásadách grafickej úpravy dokumentov. Z pohľadu grafika ide o hotovú katastrofu.

1. Prvé, čo udrie grafikovi do očí, je zle zalomený nadpis. Nadpis zalamujeme zásadne RUCNE, nenechávame to na počítač. Delíme ho v mieste, kde je to l o g i c k é a tak, aby vznikli zhruba rovnako dlhé časti. Slová v nadpise nedelíme.
2. Dalším nedostatkom sú príliš dlhé riadky, ktoré sťažujú čítanie. Pri tejto veľkosti písma mala byť použitá sadzba do niekoľkých stĺpcov.
3. Poučené oko vyrušujú aj nevhodné spôsoby zvýrazňovania slov, konkrétne podčiarkovanie, VEĽKÉ PÍSMENÁ a p r e s t r k á v a n i e. Pochádzajú z čias písacích strojov, ktoré neumožňovali iné spôsoby. Dnes už je lepšie sa im vyhýbať a na zvýraznenie slov používať tučné písmo a kurzívu.
4. Znakom amatérizmu je aj prílišná obľuba v zarovnaní na stred. Mali by sme si ho vyhradiť iba na nadpis. (A dokonca aj ten môže niekedy pôsobiť elegantnejšie zarovnaný doľava.)
5. Zarovnanie na blok (na oba okraje) je podstatne lepšie. Nesmieme ho však používať bez súčasného delenia slov. Inak vzniknú príliš veľké a rušivé medzislovné medzery.
6. Pokiaľ ide o obrysový rámik, je príliš hrubý. Nemusíte sa tak výrazne chváliť, že viete urobiť rámik. Striednejšie riešenie pôsobí skoro vždy lepšie.

Aj na malý priestor sa zmestí množstvo grafických chýb

Niektoré časté grafické chyby sme už spomenuli, ich zoznam je však dlhší. Reč je naďalej o hornom rámičku, ktorý plní funkciu „odstrašujúceho príkladu“. Tento rámik sme naopak zalomili tak, aby základné pravidlá boli dodržané.

7. Odstup textu od obrysového rámiku a rovnako od ilustračnej fotografie vpravo dole je príliš malý. Celý horný rámik tak pôsobí príliš „nahustene“. Navyše, vzdialenosť fotografie od obrysového rámiku vpravo a dolu nie sú rovnaké, čo je tiež grafický prehrešok.

Pre porovnanie si všimnite medzery a odstupy v tomto rámičku, kde sú primerané. Vo všeobecnosti platí, že vzdušnejší dizajn pôsobí krajšie a profesionálnejšie ako príliš pruhustený.

8. Vráťme sa ešte k použitému písmu. Aj tu platí všeobecná zásada, že *menej je viac*. Na jednej stránke by sa nemali vyskytovať viac ako dva rôzne rezy (fonty) a viac ako dve rôzne veľkosti písma. Naozaj to väčšinou stačí a výsledok je oveľa prehľadnejší. Väčšinou volíme jeden font (a veľkosť) pre nadpisy a druhý font (a veľkosť) pre text.

Dobrá rada na záver: *nepodceňujte tieto veci. To, že ich možno nevnímame vy, ešte neznamená, že ich nevnímajú ostatní. Ak sú vaše myšlienky naozaj dobré, zaslúžia si, aby boli prezentované na patričnej vizuálnej úrovni.* ■

